

JAARVERSLAG

2012

v&vn

ANTROPOSOFISCHE ZORG

Inhoud

1.	Het bestuur	2
2.	Werkgebieden en activiteiten	
2.1	IAOKZ	3
2.2	De Bakermat	4
2.3	Natuurlijke kraamzorg	4
2.4	Oncologie	5
2.5	Oliedispersiebadtherapie van Werner Junge	5
2.6	Intervisie groep Therapeuticum verpleegkundigen	5
3.	Mandaten	
3.1	De registratie/visitatiecommissie	6
3.2	Ledenraad V&VN	6
3.3	Het Bulletin, 17 ^e jaargang	7
3.4	Internationales Forum für Antroposophische Pflege	7
3.5	Stichting Plegan Opleidingen	8
4.	Mutaties	9
5.	Jaarrekening	9

1. Het bestuur

De viering van het 50 jarig bestaan was een hoogte punt.

In het Bulletin en in de Algemene ledenvergadering in het voorjaar is verhaald over de ontstaansgeschiedenis van de vereniging. In de najaarsvergadering werd geïnspireerd en met klem aandacht gevraagd voor de opgaven naar de toekomst.

Arienne van Kalsbeek presenteerde haar onderzoek "Effectiviteit van Ritmische Inwrijving op stress en welbevinden bij kinderen van 8 tot 18 jaar met een licht verstandelijke beperking".

Vanuit het Leids Electoraat hield Erik Baars een voordracht over de weg van de antroposofische gezondheidszorg tot nu toe en haar opgave: hoe een brug geslagen kan worden tussen de reguliere en holistische gezondheidszorg.

De presentatie op 12 mei van het boekje "Stemmingen" samengesteld met artikelen van Joop van Dam, een initiatief van de verpleegkundigen Edith Minnaar en Juliette van Rijthoven, was een mooi intermezzo in het midden van het jaar.

In het veld ging met succes een opleiding Natuurlijke Kraamzorg van start, een initiatief van Maria Bom. Binnen Stichting Plegan Opleidingen is een Interdisciplinaire basismodule antroposofische gezondheidszorg aangeboden en van start gegaan. Dit mede dankzij de grote inzet van Sonja van Hees en Jolanda Markink. Het bestuur volgt de ontwikkelingen en tast haar bijdrage af aan het verder uitgroeien van beide initiatieven.

Voor 2013 gaat veel aandacht naar het al dan niet moeten heffen van BTW voor verpleegkundige diensten. De vraag is in hoeverre de V&VN als koepel organisatie hierin belangrijk kan zijn.

Bij V&VN werkt nu, na de presentatie op 8 maart van het project V&V 2020 "Leren van de toekomst", aan het actualiseren van de deelprofielen van de afdelingen. Voor onze afdeling werken Toke Bezuijen en Wijnanda Algra hieraan.

Het resultaat hiervan zal op onze nieuw vorm te geven site geplaatst worden.

Als lid van de NVAZ ondersteunen we met warme interesse de ontwikkelingen in 2013 met name het interdisciplinaire beroepsgroepen overleg in het sector beraad en de verzekerings commissie.

De posten secretariaat en penningmeesterschap verdienen meer ondersteuning. Het bestuur beraadt zich op mogelijkheden. Coby Jeninga heeft te kennen gegeven dat zij na drie jaar het bestuur wil verlaten in verband met uitbreiding van haar verpleegkundige werkzaamheden.

Het bestuur zou het toejuichen als meer leden bestuurstaken een warm hart zouden kunnen toedragen en zoekt mensen die zich voor een periode willen verbinden als bestuurslid.

Namens het bestuur V&VN Antroposofische Zorg;

Nienke Schaap, secretariaat

Frans Wolbert, penningmeester

Coby Jeninga, lid met als aandachtsveld de zelfstandig werkenden

Wijnanda Algra, lid met als aandachtsveld de website van de vereniging

Wim Cornelisse, voorzitter

2. Werkgebieden en activiteiten

Algemeen

Antroposofisch verplegenden en verzorgenden zijn werkzaam als zelfstandig ondernemer met een eigen praktijk of in dienstverband in antroposofische instellingen, zoals gezondheidscentra, heilpedagogische instituten, verslavingszorg, en in reguliere ziekenhuizen en thuiszorg.

Specifiek

2.1 Interdisciplinaire Werkgroep Antroposofische Ouder- en Kindzorg (IAOKZ)

Deze werkgroep heeft een interdisciplinair karakter, waarin zowel artsen, verpleegkundigen, als kraamverzorgenden en diëtisten deelnemen. Zij vergaderen gezamenlijk, verdiepen zich en delen hun vakinhoudelijke kennis betreffende de antroposofische ouder- en kindzorg; een breed begrip dat behalve het primaire consultatiebureauwerk ook ander werk omvat, zoals cursussen, pedagogische begeleiding op maat en soms ook uitwendige therapie, etc.

Organisatie

Er zijn drie studiedagen per jaar met als vaste onderdelen; huishoudelijke vergadering, rondvraag, vakinhoudelijk onderwerp. Indien er ruimte is wordt een kinderpresentatie/bespreking gepland. Thema's die aan de orde kwamen zijn: kindermishandeling, regelmaat en voorspelbaarheid, intervisie, voeding, herregistratie en opstellen van de aanwezigheidseis bij IAOKZ-bijeenkomsten, kwaliteitszorg op het antroposofische CB.

Tot goed einde gebracht:

- De website www.kinderspreekuur.nl is operationeel en wordt zo nodig aangepast.
- Kwaliteitseis is vastgesteld om per jaar minimaal één IAOKZ-bijeenkomst bij te wonen.

Wat heeft aandacht:

- Goede samenwerking met RIVM in stand houden. Contracten dreigen te worden opgezegd door RIVM bij te ver afwijken van het reguliere vaccinatieprogramma.
- Mogelijke BTW heffing.

Wensen en vooruitzichten:

- Goed interdisciplinair overleg behouden.
- Goede samenwerking met reguliere instellingen zoals GGD, Thuiszorg en RIVM met behoud van de antroposofische identiteit.

Veel gebruikte boeken op het CB zijn;

- *"Groeiwijzer van nul tot één jaar - voeding en verzorging"* 1994, 8e druk 2011.
- *"Groeiwijzer van één tot vier jaar - verzorging en opvoeding"* 1997, 6e herziene druk 2009. Beiden geschreven door Paulien Bom, Machteld Huber e.a. Uitgeverij Christofoor.
- *'Regelmaat en inbakeren. Voorkomen en verhelpen van huilen en onrust.* 11e druk 2011, Ria Blom. Uitgeverij Christofoor.

Sylvia Stroink- van Moorsel

2.2 De Bakermat

De Bakermat is een zelfstandige praktijk voor verpleegkundige begeleiding en advies aan ouders van kinderen van 0-4 jaar, gelieerd aan het antroposofisch consultatiebureau in Utrecht. Speerpunt is het voorkomen en verhelpen van huilen en onrust bij jonge kinderen. Er is belangstelling van HBOV studenten en co-assistenten voor een stagedag of het schrijven van een scriptie. Hun feedback werkt heel enthousiasmerend.

De in 2010 verwachte aangepaste "Concept Richtlijn Aanpak van excessief huilen bij zuigelingen" door de door het RIVM in 2009 opgerichte multidisciplinaire werkgroep, is vrijwel afgerond en bevindt zich in de drukproeffase. Na 4 jaar is dit een heuglijk feit.

Onderstaande boeken vinden nog gretig aftrek.

"*Inbakeren brengt rust*" ; 10e druk 2011

"*Regelmaat en inbakeren. Voorkomen én verhelpen van huilen en onrust*", 11e druk 2011

"*Regelmaat brengt rust*", 5e druk 2010

Een uitdaging was het nieuwe lesblok, ontwikkeld voor de eerste aanvullende Antroposofische Kraamopleiding. Evenals de 3 lezingen gegeven in de landelijke 'Week van de Opvoeding', met een ruime opkomst van telkens zo'n 60 belangstellenden.

Wensen voor 2013

- De mogelijkheid bieden om via www.debakermat.nl een groepsles op locatie aan te vragen.
- Het uitkomen van de 12^e druk van het boek '*Regelmaat en inbakeren*'.
- Meewerken aan de landelijke implementatie van de nieuwe hierboven genoemde richtlijn.

Ria Blom

2.3 Aanvullende antroposofische Kraamzorg

De start van de eerste antroposofische nascholing voor kraamverzorgenden 'Opleiding Natuurlijke Kraamzorg' was een heuglijk feit. Sinds september nemen 15 kraamverzorgenden, 1 verloskundige en 2 doula's enthousiast deel aan de maandelijks lesdagen en oefenen in hun eigen kraampraktijk. De opleiding certificeert per jaar. Zij functioneert als zelfstandige onderneming met als dragende kracht Maria Bom (kraamverzorgende), gesteund door Edith Minnaar (verpleegkundige en cursusbegeleider), Edmond Schoorel (kinderarts) en Esther Szabo (docent en kunstzinnig therapeut). Er werd een startsubsidie van de Iona Stichting ontvangen. Het initiatief wordt begeleid door een klankbordgroep bestaande uit verloskundigen, artsen en kraamverzorgenden.

De meeste aandacht ging dit jaar uit naar het oprichten en op eigen benen komen staan van deze opleiding. Hoogtepunt was de startbijeenkomst in besloten kring waarbij de spreuk, die voor de opleiding is geschreven, voor het eerst klonk.

Komend jaar zal gewerkt worden aan het samenstellen van een evenwichtiger pakket les- en leesmateriaal met gebruikmaking van digitale mogelijkheden bij huiswerk en begeleiding. Er wordt gezocht naar een inhoudelijke en financiële inbedding.

In juni zal de eerste opleiding worden afgerond. Naar verwachting start sept. 2013 weer een nieuwe lesgroep en start in 2014 een 2^e jaar als verdiepingsjaar voor mensen die het eerste jaar hebben afgerond.

Het tot stand komen van een specifiek aanbod Natuurlijke Kraamzorg binnen het algemene kraamzorgaanbod is wenselijk. Naast het verzorgen van de opleiding zal de stuurgroep ook werken aan het zichtbaar worden voor de doelgroep o.a door haar aanwezigheid op 'De Ouders Natuurlijk Beurs'.

Maria Bom

2.4 Oncologie

In 2012 kwam de werkgroep twee keer bij elkaar.

Bijzonder was de 2e dag, die als nascholingsdag voor de zelfstandigen werd gehouden, waar veel mensen op af kwamen. Er is uitgebreid gewerkt aan de thema's; wat doe je met vrouwen die een borstoperatie, bestralingen of amputatie hebben ondergaan. Hoe kun je een borstinwrijving geven.

Voornemens voor 2013

Er wordt nagedacht over het uitbreiden van de werkgroep oncologie met het aandachtsgebied palliatieve zorg, voor mensen in hun laatste levensfase (o.a. Hospices).

Wensen

- Tot duidelijker richtlijnen komen vanuit de aanvullende zorg met betrekking tot de begeleiding van mensen met kanker, die behandelingen ondergaan.
- Zichtbaar maken van de verpleegkundigen, die deze mensen kunnen begeleiden.

Toke Bezuijen

2.5 Cursus voor Olie dispersie badtherapie van Werner Junge in Nederland

De opleiding, die in 2007/2008 gestart is vanuit het "Verband für Öldispersionsbadetherapie nach Werner Junge", is november 2012 door 7 mensen met een certificaat afgerond.

Het was een intensief traject dat veel doorzettingsvermogen vroeg, maar het enthousiasme van de deelnemers leed er niet onder.

Er zijn plannen om najaar 2013 met medewerking van Albrecht Warning een bijscholing te organiseren om ons te blijven scholen in deze therapie.

Er is de wens om bij voldoende interesse een 2^e opleiding te starten. De opleiding staat nog niet vermeld op de website van St. Plegan. Voor info; tiny.reininkpaes@gmail.com

Tiny Reinink-Paes

2.6 Intervisie groep Therapeuticum Verpleegkundigen

In 2012 is de intervisiegroep 6 keer bij elkaar gekomen in Utrecht. De groep is wat wisselend van samenstelling van 8 á 10 verpleegkundigen uit midden, westen en zuiden van het land.

Ook het komende jaar gaan we door met de intervisie.

Zelfstandig verpleegkundigen antroposofische zorg kunnen zich aansluiten bij de groep.

Coby Jeninga

3. Mandaten

3.1 Registratie -en visitatiecommissie

In 2012 telt de vereniging 123 leden dat is inclusief 74 geregistreerde leden en exclusief 2 aspirantleden en 44 donateurs. De eisen voor registratie zijn opnieuw bekeken en waar nodig aangepast. Tijdens de najaarsvergadering hebben de aanwezige leden hun goedkeuring aan de (vernieuwde) richtlijnen voor registratie gegeven.

Deze zijn aan alle leden verstuurd en na te lezen via de website.

De visitatiecommissie heeft weinig bezoeken afgelegd omdat een ieder al eens gevisiteerd is. De visitaties worden als heel inspirerend ervaren en dragen bij aan het bewaken van de kwaliteit van ons beroep. Daarom is in de najaarsvergadering besloten de visitaties te blijven doen.

De commissie is nog bezig met het aanpassen van het document "praktijkvoering" en hoopt deze in 2013 af te ronden. Ook zal zij de richtlijnen voor registratie blijven toetsen op haalbaarheid en inhoud.

De registratie- en visitatiecommissie

Coby Jeninga, Ruth Cooman en Mirjam van den Corput

3.2 Ledenraad V&VN

De ledenraad draagt bij aan het strategisch beleid van de V&VN en oefent op basis hiervan toezicht uit op het Verenigingsbestuur. Middelen hiertoe zijn het meerjarig strategisch beleidsplan, het hiervan afgeleide jaarplan en begroting. Ook heeft de ledenraad tot taak het goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening en het benoemen, schorsen dan wel ontslaan van bestuursleden.

In 2012 zijn er vier bijeenkomsten geweest. Er is afscheid genomen van de voorzitter Marjan Kaljouw. Aan haar werd het boekje 'Stemmingen menskundig beschouwd' van Joop van Dam overhandigd. Zij droeg de fakkel over aan Henk Bakker en de nieuwe directeur V&VN Helma Zijlstra. De jaarrekening werd goedgekeurd en de begroting 2013 kwam aan de orde.

De belangrijkste doelstelling van de V&VN is de positionering van de verpleegkundige en verzorgende; hun stem moet worden gehoord op alle plekken waar beslissingen worden genomen, die de beroepsgroepen aan gaat. De vereniging werkt aan de optimale ontwikkeling van het beroep en is verantwoordelijk voor het beheer van enkele registers. De verschillende differentiaties binnen het beroep worden vertegenwoordigd in 43 afdelingen en platforms, welke ondersteund worden door een bureau in Utrecht.

De activiteiten die de V&VN in 2013 zal ondernemen worden beschreven in het jaarplan dat opgenomen is in het Meerjarig Strategisch Beleidsplan 2012-2015. www.venvn.nl

Vertegenwoordiger ledenraad

Truus Burghouwt

3.3 Het Bulletin, 19^e jaargang

In 2012 is het Bulletin twee maal verschenen in een oplage van 200 per keer.

Het *Bulletin Voorjaar 2012* had als thema 'Verpleegkundigen en verzorgenden Antroposofische Zorg, 50 jaar verenigd' met een terugblik door de voorzitter Wim Cornelisse. Tineke van Benthem- van Beeck Vollenhoven beschreef het prille begin van de vereniging. De voorlaatste voorzitter schreef over de taken als bestuurslid. Er was een artikel over Stichting Plegan Opleidingen en de vereniging. Ook de column had als onderwerp het 50-jarig bestaan. 3 collega's schreven over hun werkervaring in de antroposofisch verpleegkundige zorg.

Het *Bulletin Najaar 2012* had als thema 'toekomst: dromen en idealen.' 2 collega's beschreven hun visie op de toekomst van de vereniging. Er werden twee artikelen geschreven over verpleegkundig onderzoek. Drie collega's schreven over hun ideaal en hoe zij dat hopen te verwezenlijken. Ook de column ging over dromen en idealen. Verder was er een verslag van de Plegan nascholingsdagen, het Internationaal Forum en het afscheid van de voorzitter van de V&VN.

Redacteur Bulletin

Juliëtte van Rijthoven –Henneman

3.4 International Forum Antroposofical Nurses (IFAN)

Het internationaal congres voor Verpleegkundigen in Dornach, Zwitserland met als thema "Verwundung und Heilung" was een belangrijke gebeurtenis. Vanuit Nederland was er een werkgroep o.l.v. Sonja van Hees over de Samaritercursus en een tweede werkgroep o.l.v. Toke Bezuijen "Psychozoziale Begleitung von Frauen mit Brustkrebs".

Het bureau van QAN (Quality in Anthroposofic Nursing) is nu gevestigd in Filderstadt/Duitsland bij Stuttgart, zie www.qualitaet-ap.org. Op de jaarlijkse conferentie werd Rolf Heine herkozen als coördinator van het Internationaal Forum voor nogmaals drie jaar.

Vanuit het Forum wordt aan verschillende perspectieven gewerkt, zoals:

- Wat kan de antroposofische verpleging in de komende 10 jaar verwezenlijken op het gebied van spirituele gezichtspunten, opleiding, erkenning, onderzoek en andere.
- Werken aan een Vademecum Antroposofische Verpleging met als doel wereldwijd zoveel mogelijk ervaring met uitwendige therapieën te verzamelen en beschikbaar te stellen voor het werkveld.

Het Forum heeft als wens voldoende geld ter beschikking te hebben voor de in de toekomst noodzakelijke werkzaamheden.

Het thema van de internationale medische conferentie van de Medische Sectie in Dornach, september 2014 zal zijn: Uitwendige Therapieën; een uitstekende gelegenheid om de werkzaamheid van verpleegkundige therapieën ook aan artsen en andere therapeuten te tonen.

Vertegenwoordiger namens V&VN antropo Zorg

Monika Hesse

3.5 Stichting Plegan Opleidingen

Stichting Plegan Opleidingen heeft het mandaat van de beroepsvereniging V&VN Antroposofische Zorg voor het scholen vanuit de antroposofie van verpleegkundigen nivo 4 en 5 en verzorgenden nivo 3 IG. Hiertoe wordt scholing ontwikkeld en georganiseerd voor zowel nieuwkomers en geïnteresseerden in de antroposofische zorg, als ook voor collega's die reeds werkzaam zijn vanuit antroposofisch perspectief. Twee maal per jaar verschijnt de nieuwsbrief 'Verpleegkunde in Perspectief' met actualiteiten en scholingsdata. In het nummer december 2012 is uitgebreid aandacht besteed aan het 21 jarig bestaan in 2012 van Stichting Plegan Opleidingen. De website www.plegan.nl werd vernieuwd.

De Oriëntatie Cursus werd door 9 mensen gevolgd en afgesloten met een certificaat.

De Voortgezette Opleiding Verpleegkunde vanuit antroposofie is voor het eerst in combinatie met de nieuw gestarte 'Interdisciplinaire basismodule antroposofische gezondheidszorg' aangeboden. Na een lange periode van voorbereiding is de wens om al tijdens de opleiding samen te werken met verschillende disciplines een feit geworden. De module is nog in de pilote fase.

Voor de scholings- en bijscholingsdagen is een nieuw concept ontwikkeld om beter aan de wensen van het veld te kunnen voldoen. Zo is er nu een aanbod van scholing op doordeweekse dagen.

In 2012 is Plegan Opleidingen door een aantal instellingen buiten het antroposofische veld gevraagd om in-company trainingen te verzorgen. Het ligt in de bedoeling komend jaar deze trainingen te herhalen en ook in nieuwe instellingen te starten.

Plegan Opleidingen heeft voor 'Lievegoed antroposofische zorg' een module 'Medicatie veiligheid' verzorgd in combinatie met een training via internet. Er is een vraag vanuit de ouderenzorg om scholing te ontwikkelen.

Huisvesting van de verschillende opleidingen zal de komende twee jaar hoogst waarschijnlijk op één locatie zijn. Dit geeft meer mogelijkheid tot onderlinge uitwisseling.

Het kernteam van Stichting Plegan Opleidingen

Sonja van Hees, Marion Gores, Jolanda Markink, Teddy Hanepen, Anita Jansen, Charles Lycklama à Nijenholt en Mirjam Zonneveld

4. Mutaties in het ledenbestand

Lidmaatschap opgezegd door:

Janny Hoeksema
Margo Scharma
Christine van de Broek
Margriet van Paasen
Bertie Stokkel
Josée Kruip-van de Heuij
Denise Toonen
Ineke Lauer
Ellen Brugman

Donateurschap opgezegd door:

Heleen van de Weerd
Krijna van Koppen
Daniëlle Stern
Clara Hutchinson
Carolien Gerretsen
Katharina de Jong
Rikie van Bussel

Nieuwe leden:

Karin Bilstra
Janneke van Dijk
Ellen Brugman

Nieuwe donateur:

Ineke Lauer

Nieuwe registraties:

Frans Wolbert
Lion ter Voert

5. Jaarrekening

Zie bijlage

Maart 2013

Secretariaat: Nienke Schaap

E-mail: secretaris@antroposofische-zorg.nl

Website: www.antroposofische-zorg.nl